

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Erichs, Malte och Wilcke-Lindqvist, Ingeborg: *Bladåkers kyrka, Sveriges kyrkor, band 3, häfte 3-4*, Stockholm 1953. (Svk)

Wilcke-Lindqvist, Ingeborg: *Bladåkers kyrka, Upplands kyrkor 27*, andra upplagan, reviderad av B. I. Kilström, Uppsala 1983 (Uk)

Upplandsmuseet, handlingar i topografiska arkivet.

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1200-t	Troligen har en träkyrka byggd på 1200-talet föregått Bladåkers nuvarande kyrka. Den tunnvalvda sakristian är äldre än stenkyrkan och måste ha hört till den äldre träkyrkan.	Svk s 429
1450-1500	Träkyrkan revs och en ny salkyrka byggdes i gråsten med tegel i gavelrösten. Kyrkan välvs med tegelvalv redan från början. Vid samma tid anlades en bogårdsmur med stigluckor, varav en står kvar idag.	Svk 429
1500-talets början	Vapenhuset byggs i början av 1500-talet.	Svk s 429
1623	Valv och väggar dekorerats med kalkmålningar. Nedre delen av korfönstret i öster muras igen.	Svk s 429 Uk s 5
1698	Korfönstret i östra gaveln muras igen. På väggen över altaret hängs en altartavla med korsfästelsescen upp	Svk s 390 Uk s 12
1700-t	Altaret är täckt med en skiva av mörkbrun kalksten från 1700-talet.	Uk s 12
1709	Predikstolen tillverkas.	Svk s 412
1729	Den slutna bänkinredningen tillkommer.	Svk s 412
1748	Klockstapeln byggs av en byggmästare från Hargs bruk.	Svk s 388
1769	Fönsterna förstoras genom upphuggning av murarna. Nya fönsterbågar sätts in. Målningarna kalkas över.	Svk s 390 Uk s 10
1770-t	Altarringen tillverkas.	Uk s 12
1821	Fasaderna förses med spritputs.	Svk s 390
1833	Ett fönster i norra muren, som tidigare varit fönsterlös, högs upp. Nytt golv av svarta och vita plattor lades, vilket ersatte ett äldre tegelgolv.	Svk s 391 f
1839	Tegelgolvet i sakristian ersattes av ett nytt brädgolv.	Svk s 392
1842	Orgelläktaren i väster byggdes där en ny orgel tillverkad av J. L. Larsson, Ystad, placerades.	Svk s 393
1880	Kyrktaket täcks med galvaniserad, korrugerad plåt.	Svk s 394

1926	Kyrkan restaureras efter förslag av arkitekten Årland Noreen. Det igenmurade korfönstret togs upp. De överkalkade målningarna togs fram av konservator John Österlund. ”Inredningen färgbehandlades och flera äldre föremål konserverades”. Portalen i vapenhuset försågs med ny dubbeldörr. Golvet i kyrkan belades med nya vita kalkstensplattor. Bänkarna breddades, läktaren ombyggdes och predikstolen flyttades och försågs med ny trappa. Altartavlan från år 1698 flyttades till norra väggen där den hängdes för fönstret. Värme med lågtrycksånga installerades.	Svk 390 f, Uk s 10
1942	Elektrisk belysning installerades.	Svk s 398
1947	Yttertaket målades svart.	Svk s 394
1950	Orgeln restaurerades.	Svk s 412
1958	Riksantikvarieämbetet lämnar tillstånd för konservering av Mariaskåpet. Arbetet sak utföras av konservator Sven Carlsson, Gimo	
1960	Altartavlan placerades åter på sin gamla plats över altaret.	Uk s 12
1969-70	Elektrisk värmeanläggning installeras sedan tillstånd lämnats av Riksantikvarieämbetet.	UM
1972	Arkitekt Uno Söderberg upprättar ett förslag till underhåll och restaurering av Bladåkers kyrka och klockstapel. Vad gäller exteriören föreslogs olika alternativ till fasadrenovering, med eller utan puts, nya fönsterbleck samt målning av plåttaket. Invändigt föreslogs rengöring av väggar och valv som var kraftigt nedsmutsade av den gamla värmeledningen. Vidare föreslogs ommålning av fönster, målningsbättring av fasta inredningen, slipning och oljning av befintliga brädgolv samt översyn och komplettering av elinstallationen. För klockstapelns del föreslogs riktning och omläggning av grundmuren, byte av skadad panel, rivning och omläggning av spåntäckningen.	UM
1986	Fasaderna avfärgas med Serponit, blandning av kalk- och kc-färg.	UM
1987	Klockstapeln renoveras.	UM
1990	Länsstyrelsen lämnar tillstånd till anläggande av minneslund på kyrkogården. Ritning för minneslunden gjordes av Lennart Lundquist, Landskapsarkitektkontor AB.	
1992-94	Rengöring av väggar och valv utförs först 1992-93. Sprickor lagas med kalkbruk. Vidare utfördes rengöring och konservering av altaruppsats, predikstol, begravningsvapen, nummertavla, altarring och orgelfasad samt läktarbarriär. Bänkinredningen laserades om. Arbetet utfördes av konservator Sven Olof Carlsson, Gimo.	UM
1993-95	Mariaskåpet konserverades av konservator Sven Olof Carlsson, Gimo	UM
2003	Kyrkogårdsmuren repareras.	UM
2005	Länsstyrelsen ger tillstånd till installation av en digitalorgel.	UM